

LADNYI A. S., KEDIS O. YU. Communicative aspects of the activity of the chore conductor.

The aim of the article is analyzes the tasks that have the choral conductor. The communicative nature of this type of performing activity was noted. The musical work unfolds in time and is filled with meaning if it gets a true reading from the performers and is passed on to the listeners. The multi-vector communication, which is carried out by the conductor in the course of acquaintance with the musical work, its analysis, development, execution is underlined. It is noted that when performing the processing of folk songs, additional meanings are created that require decoding. The most important role of the gesture and facial expressions as universal means of communication between the conductor and the performing collective was noted. Thanks to the mood of the performers-choir artists for co-creation, communication will be achieved when the slightest change in the nuances will be transferred from the conductor to the performers. The unity of the conductor and the performing collective in the emotional and creative impulse is the guarantee of fruitful joint actions, the result of which is the communication of the work to the listener.

The article highlights the features of communication that the choir conductor carries out when working on a musical work, its performance and interaction with participants in the creative process. The conductor is a performer whose activities are inherently communicative in nature. The specifics of his communication is associated with work on a musical work, which acts as a kind of semantic forming bridge to the composer. In the case of performing the processing of a folk song, the conductor faces a more difficult task, because the task of decoding those codes that are in the folklore source is added. An indispensable part of the communicative process conducted by the conductor is the work with the team of performers, which is implemented thanks to such means as a gesture and facial expressions. Further explication of communicative theory in relation to various areas of performing musical activity seems to be a promising direction.

Keywords: choral conductor, performer, communication, creativity, processing.

DOI: <https://doi.org/10.31392/NZ-npu-142.2019.15>

УДК 378.015.3.046\_021.66:811.111

**Лобачук І. М.**

## **ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ЕФЕКТИВНОГО ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ СТУДЕНТІВ МАГІСТРАТУРИ**

*У статті розглядаються психолого-педагогічні умови, за допомогою яких відбувається ефективне навчання англійської мови студентів магістратури в процесі професійно орієнтованої підготовки, розглянуто сучасні підходи, комунікативний та ситуативний методи навчання англійської мови. Доведено, що забезпечення відповідних психолого-педагогічних умов дає змогу досягти продуктивних результатів у навчальній діяльності з розвитку іноземної комунікативної компетентності магістрантів, визначити шляхи оптимізації та інтенсифікації навчального процесу.*

*Навчання студентів іноземної мови в процесі професійно орієнтованого навчання вимагає забезпечення психолого-педагогічних умов, які сприяють ефективному навчанню, впливають на досягнення гарних результатів та розвиток іноземної комунікативної компетентності магістрантів.*

*Для того щоб викладання мови представляло справжню зміну не тільки в теорії, а й в процесі навчання, реформа цілей, матеріалів та оцінки є недостатньою. Необхідно приділяти*

особливу увагу підвищенню можливостей як для викладачів, так і для студентів, щоб вони могли переживати та практикувати способи інтеграції комунікативного досвіду на своїх заняттях, а в подальшому у вирішенні реальних життєвих і професійних проблем. Лише в такому випадку набуті знання матимуть цінність.

Встановлено, що мотивація є центральною в будь-якому підході. Викладачі повинні підвищити інтерес студентів з початку заняття. Вони допомагають студентам будь-яким способом, який мотивує їх працювати з мовою. Усвідомлення ними важливості іноземної мови в їх житті та майбутній професійній діяльності, активізація навчального процесу, підвищення мотивації, ефективність навчання та зацікавленість студентів залежать від використання різних методів, принципів та новітніх інформаційних технологій у навчанні іноземних мов.

**Ключові слова:** ефективне навчання, іншомовна комунікативна компетентність, комунікативний підхід, психолого-педагогічні умови, ситуативний метод.

Процеси глобалізації та інтеграції України у світовий освітній простір в оновленому змісті іншомовної педагогічної освіти підвищує вимоги до підготовки професійно-компетентного фахівця. Країні потрібні фахівці із високим рівнем володіння іноземною мовою, що дасть змогу Україні стати сучасною, високорозвиненою Європейською державою.

Необхідні вимоги до підготовки магістрантів вимагають гарного рівня міжкультурної комунікації, навичок та вмінь професійного спілкування на різних рівнях, вміння отримувати нову інформацію та знання через іншомовні джерела. Це, в свою чергу, вимагає володіння хоча б однією іноземною мовою на високому рівні. Все це сприяє попиту на освічених професіоналів, які володіють іноземними мовами, та висвітлює необхідність вивчення курсу "Іноземна мова для академічного спілкування". Вивчення даної дисципліни націлене на формування мовної поведінки, що є специфічною в професійному середовищі. Мовна поведінка індивіда в різних ситуаціях відображає не тільки його ставлення до мов, судження про мови, наслідування мовних стереотипів, але й обумовлює оволодіння навичками лінгвістичної компетенції (мовленнєвих умінь та мовних знань), а також соціолінгвістичної та прагматичної компетенцій, що є необхідними для реалізації завдань, пов'язаних із навчанням і роботою. В процесі навчання і в межах ситуативного контексту, у вмінні студентів навчатися та на їх попередньому досвіді та знаннях відбувається розвиток однієї з важливих компетенцій будь-якого фахівця – комунікативної.

У Сорбонській конвенції, яка була підписана Україною у 1998 р., мова йдеться про підтримку мовної політики ЄС та зобов'язання піднесення вивчення іноземних мов на рівень світових стандартів. Згідно з новими напрямками мовної освіти мають бути створені умови для формування та розвитку комунікативної професійно-орієнтованої компетентності особистості, зокрема й іншомовної, а також надаватись можливість реалізації творчого потенціалу особистості задля своїх потреб та потреб країни.

Іншомовна комунікативна компетентність (ІКК) має тривалу історію дослідження, і сьогодні існують декілька підходів до її моделювання, що функціонують в освітніх системах (М. Байрам, І. Л. Бім, Дж. Зарат, В. В. Сафонова та ін.).

Поняття "комунікативної компетентності" в західній літературі було введено Д. Хаймзом, а у вітчизняній літературі – І. А. Зимньою, і спочатку використовувалася у сфері навчання іноземних мов, де ІКК розглядається як мета і планований результат навчання (І. Л. Бім, Е. Н. Грім, В. В. Сафонова,

Е. Н. Соловова).

Вагомий внесок в розкритті комунікативного підходу до вивчення іноземної мови зробили найпопулярніші його прихильники і, насамперед, англійські та американські дослідники Г. Уїдоусон, У. Літлвуд, С. Крашен, С. Савіньон. Проблеми формування комунікативної компетенції розкриті в роботах С. Ю. Ніколаєвої, яка досліджує процес вивчення та викладання мов. Питання розвитку комунікативної компетенції у процесі вивчення іноземної мови досліджувалося у працях Л. Биркун, О. Вишневецького, І. Зимньої, Ю. Пассова, Т. Сірик та ін.

Цікавим видається підхід Л. Г. Ярмолинець, яка пропонує використовувати на заняттях з іноземної мови у вищих навчальних закладах немовного профілю такі види: робота в малих групах, обговорення дискусійних питань та проблем, навчальні ігри (рольові та ділові ігри, імітації), запрошення носіїв мови, іноземних спеціалістів, використання аудіо- та відеоматеріалів, робота в лінгвафонному кабінеті [14, с. 223].

Проте, недостатньо вивченим залишається питання психолого-педагогічних умов ефективного навчання студентів магістратури, що й робить дану тему актуальною та цікавою для нас

**Мета роботи** – обґрунтувати психолого-педагогічні умови ефективного професійно-орієнтованого навчання студентів магістратури англійської мови.

У загальній стратегії навчання іноземних мов у ВНЗ передбачена вимога щодо розвитку іншомовної комунікативної компетенції в різних сферах спілкування. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти визначають основні напрями підготовки студентів ВНЗ як майбутніх фахівців, що передбачає досягнення студентами достатнього рівня іншомовної комунікативної компетенції у сферах загальної та професійної комунікації [3, с. 14].

Успішне вирішення проблема визначення ефективного навчання магістрантів англійської мови зумовлено двома складовими: 1) теоретичне вивчення психолого-педагогічних умов навчання студентів та практичне впровадження сформованих принципів для успішного навчання; 2) підбір науково-методичних рекомендацій щодо навчання англійської мови студентів магістратури у системі професійної підготовки. Метою навчання іноземної мови у ВНЗ є як оволодіння іноземною мовою як засобом комунікації, так і набуття професійно спрямованої іншомовної компетентності для успішного виконання подальшої професійної діяльності, що у свою чергу вимагає окреслення різного роду методик та підходів щодо розвитку іншомовної компетенції у студентів із різними базами знань та навичок.

На думку С. Савіньон, "іншомовна комунікативна компетентність" – це спроможність індивіда функціонувати в реальній комунікативній ситуації, у постійнозмінній ситуації, де мовна компетентність відлаштовується до сприйняття отриманої лінгвістичної та паралінгвістичної інформації [15, с. 23]. Науковці розглядають дану компетентність майбутнього фахівця як:

- здатність здійснювати міжкультурне професійно спрямоване спілкування; взаємодіяти з носіями іншої культури, беручи до уваги національні цінності, норми та уявлення; створювати позитивний настрій спілкування для комунікантів; вибирати комунікативно цілеспрямовані способи вербальної та невербальної поведінки на основі знань про науку і культуру інших народів у

межах полілогу культур [1, с. 16];

- результат затрачених зусиль, спрямованих на формування таких іншомовних знань і вмінь, які відображають лінгвістичний, професійно-контекстуальний, психологічний, соціальний та ситуативний стан мови як засобу професійного спілкування в сфері фінансів та особистісного спілкування [4, с. 63];

- сформовану в процесі навчання іноземної мови здатність вільно і адекватно до умов соціально-рольових ситуацій професійної діяльності розуміти й зумовлювати відповідні мовленнєві висловлювання згідно з теоретичними положеннями і знаннями, що виконують інформаційно-комунікативну функцію, а також практичні вміння та навички, які забезпечують перцептивно-комунікативну та інтеракційно-комунікативну функції спілкування за допомогою засобів іноземної мови [5, с. 12];

- володіння індивідом необхідною сумою знань, умінь і навичок, що визначають ступінь сформованості його професійної діяльності, стилю професійного спілкування та його особистості як носія визначених цінностей, ідеалів і професійної свідомості [12, с. 8].

Якщо компетентність – це набуті знання, уміння та навички, то компетенція – це вміння використовувати набуті знання, сформовані вміння тощо.

Сучасні дослідження термін *“іншомовна комунікативна компетенція”* визначають наступним чином:

- вміння використовувати у спілкуванні контекстуальності і вживати мовні одиниці для реалізації когнітивної та комунікативної функцій [2, с. 18];

- високий рівень практичного володіння як вербальними, так і невербальними мовними засобами, а також досвід володіння мовою на варіативно-адаптивному рівні залежно від конкретної мовленнєвої ситуації [8, с. 14];

- здатність володіти певними нормами спілкування, відповідною поведінкою як результатом навчання, як засвоєння етно- і соціально-психологічних еталонів, стандартів, стереотипів поведінки, засвоєння техніки спілкування, як мовної систему в дії [9, с. 12];

- використання знань, умінь та навичок, необхідних для розуміння мовленнєвої поведінки, адекватних та відповідних ситуаціям спілкування, розуміння основних понять лінгвістики мови (стили, типи, способи зв'язку речень у тексті), уміння та навички аналізу тексту та власне комунікативні надбання [13, с. 6-7].

Навчаючи говоріння студентів магістратури, необхідно обирати такі види навчальної діяльності, що надають можливість моделювати ситуації професійної діяльності, за яких студенти вирішують професійно-орієнтовані завдання засобами іноземної мови. При цьому навчальний матеріал повинен мати тісний зв'язок із професійною тематикою.

Існують певні умови, від яких залежить продуктивність комунікативної діяльності. К. В. Олександренко розглядає науково-практичні роботи психолого-педагогічних досліджень професіоналізму і майстерності, щоб визначити психолого-педагогічні умови, задля забезпечення розвитку іншомовної комунікативної компетентності індивіда та сприяють ефективному

навчанню іноземної мови. Автор стверджує, що значимими чинниками, які впливають на ефективність навчання є психолого-педагогічні умови. Ці умови мають значний вплив на формування та розвиток іншомовної комунікативної компетентності.

Важливою складовою у вивченні іноземної мови є мотивація студента, а за умови її відсутності, нерозуміння важливості іноземної мови в сучасному житті значно ускладнює роботу викладача іноземної мови в будь-якому навчальному закладі. Тому забезпечити володіння мовою на відповідному рівні, який дав би змогу використовувати її у фаховій діяльності, є складним завданням для викладача. Лише мотивовані студенти, у яких є певні цілі, набагато легше, швидше і з великим задоволенням вивчають іноземну мову. Мотивація є рушійною силою в процесі навчання. Розрізняють зовнішню і внутрішню мотивацію. Якщо на формування зовнішньої мотивації можуть впливати вчителі, друзі, знайомі, середовище загалом, в якому живе особистість, то внутрішня мотивація – це важкий внутрішній процес, коли студент сам усвідомлює важливість іноземної мови в його житті для досягнення поставленої мети. Зовнішня і внутрішня мотивації вивчення іноземної мови потребують постійної підтримки і починати цей процес формування потрібно ще з дитинства.

Соціальна потреба у кваліфікованих фахівцях з високим рівнем іншомовної комунікативної компетентності; процес виховання студентів до професійного розвитку; створення іншомовного середовища в ситуаціях професійно-орієнтованого навчання мови; підбір відповідної науково-методологічної бази розвитку іншомовної комунікативної компетентності, що, в свою чергу, реалізовує навчально-методичні програми; організація навчального процесу, яка передбачає введення діагностичних і активних форм занять є важливими психолого-педагогічними умовами для розвитку іншомовної комунікативної компетенції потенційних спеціалістів [7, с. 441].

На думку багатьох учених, одним з важливих принципів навчання фахівців, які мають бути враховані в процесі професійно орієнтованого навчання магістрантів іноземної мови, є проблемно-ситуативний принцип організації навчання. Цей принцип визначає, що важливо реалізовувати набуті знання у вирішенні завдань професійного характеру і в життєвих ситуаціях, тому процес навчання має відбуватися за проблемно-ситуативними критеріями.

Вчені зазначають, що ситуативність на уроці суттєво підвищує мотивацію та активність студентів. Вправи, які базуються на ситуативній основі, підсилюють мотиви студентів розмовляти, читати, слухати та писати іноземною мовою. Існують різноманітні визначення навчальної ситуації. Г. Рогова визначає ситуацію як штучно створену обставину, яка викликає потребу говорити. Навчальна ситуація – це спеціально створена викладачем ситуація з мотивованою настановою учня на говоріння [10, с. 23].

Ситуативне навчання створює таким чином процес навчання, в якому студенти можуть реалізувати набуті знання. Основна ціль даної методики це ситуативне моделювання – моделювання конкретних ситуацій, під час взаємодії з якими учасник засвоює матеріал, здійснює вибір, приймає особистісні рішення [11].

Під час застосування методики ситуативного моделювання відбувається розвиток навичок спілкування, навичок колективної співпраці та формується відчуття відповідальності за виконання завдань, вміння будувати аргументовану відповідь, ефективно та швидко засвоюється лексичний та граматичний матеріал. В процесі навчання з проблемно-ситуативним підходом студенти можуть практично застосовувати набуті знання у змодельованих, наближених до реальних, ситуаціях, які підбирає викладач відповідними до їх майбутньої професії [6].

Сучасні тенденції у викладанні англійської мови передбачають передусім реалізацію комунікативного підходу (communicative approach), в якому йдеться про взаємозалежність мови та спілкування.

Головними принципами комунікативного підходу є вивчення мови – навчання спілкуванню за допомогою цільової мови. Мова, яка використовується для спілкування, повинна відповідати ситуації, ролі ораторів. Студент повинен розрізнати формальний і неформальний стиль. Суттєвою і не менш важливою є комунікативна діяльність. Діяльність повинна бути представлена в ситуації або контексті і мати комунікативну мету.

Типовими заходами такого підходу є: ігри, завдання вирішення проблем і рольові ігри. В даному підході важливою є інформаційна прогалина, вибір та зворотній зв'язок, які задіяні у діяльності. Студенти повинні мати постійну взаємодію з цільовою мовою.

Розвиток чотирьох видів діяльності – мовлення, слухання, читання та письма – інтегрується з самого початку, оскільки спілкування об'єднує різні навички. Теми вибираються та оцінюються залежно від віку, потреб, рівня та інтересу студентів.

Викладач – це керівник, фасилітатор або інструктор. Випробування та помилки вважаються частиною процесу навчання. Оцінка стосується не тільки точності студентів, а й їх вільного володіння мовою. За умови, якщо в ситуації будуть наближені до реальності студенти зможуть застосовувати набуті знання (лексичні і граматичні) на практиці.

**Висновки.** Отже, навчання студентів іноземної мови в процесі професійно-орієнтованого навчання вимагає забезпечення психолого-педагогічних умов, які сприяють ефективному навчанню, впливають на досягнення гарних результатів та розвиток іншомовної комунікативної компетентності магістрантів.

Для того, щоб викладання мови представляло справжню зміну не тільки в теорії, а й в процесі навчання, реформа цілей, матеріалів та оцінки є недостатньою. Необхідно приділяти особливу увагу підвищенню можливостей як для викладачів, так і для студентів, щоб вони могли переживати та практикувати способи інтеграції комунікативного досвіду на своїх заняттях, а в подальшому у вирішенні реальних життєвих і професійних проблем. Лише в такому випадку набуті знання матимуть цінність.

Мотивація є центральною в будь-якому підході. Викладачі повинні підвищити інтерес студентів з початку заняття. Викладачі допомагають студентам будь-яким способом, який мотивує їх працювати з мовою. Від студентів очікується взаємодія з іншими людьми, через роботу в парі та групі, або в своїх працях. Усвідомлення ними важливості іноземної мови в їх житті та

майбутній професійній діяльності, активізація навчального процесу, підвищення мотивації, ефективність навчання та зацікавленість студентів залежить від використання різних методів, принципів та новітніх інформаційних технологій у навчанні іноземних мов.

### Використана література:

1. Андриенко А. С. Развитие иноязычной профессиональной коммуникативной компетентности студентов технического вуза (на основе кредитно-модульной технологии обучения): автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08. Ростов н/Д, 2007.
2. Гез Н. И. Формирование коммуникативной компетенции как объект зарубежных методических исследований. *Иностранные языки в школе*. 1985. № 2. С. 17-24.
3. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / наук. ред. укр. видання д.пед.н., проф. С. Ю. Ніколаєва. Київ : Ленвіт, 2003. – С. 24-73.
4. Клименко Е. В. Формирование иноязычной профессиональной коммуникативной компетентности будущих финансистов : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08. Калуга, 2004.
5. Козак С. В. Формування іномовної комунікативної компетенції майбутніх фахівців морського флоту : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Одеса, 2001.
6. Лобачук І. М. Застосування ситуативного методу навчання у викладанні іноземної мови. *Щомісячний науково-педагогічний журнал Молодь і Ринок*. Дрогобич, 2018. № 2 (157). С. 24-28.
7. Олександренко К. В. Психолого-педагогічні умови і фактори, що забезпечують розвиток іномовної комунікативної компетентності майбутнього фахівця. *Проблеми загальної та педагогічної психології*: зб. наук. пр. Ін-ту психології ім. Г. С. Костюка АПН України / Ін-т психології ім. Г. С. Костюка АПН України. Київ : [б. в.], 2008. Т. 10. Ч. 5. С. 438-445.
8. Павленко О. О. Формування комунікативної компетенції фахівців митної служби в системі неперервної професійної освіти : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.04. Київ, 2005.
9. Прудникова Н. Н. Педагогическая технология формирования иноязычной компетенции студентов неязыковых вузов : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.01. Саратов, 2007.
10. Рогова Г. В., Рабинович Ф. М., Сахарова Т. Е. Методика обучения иностранным языкам в средней школе. Москва : Просвещение, 1991. 288 с.
11. Ситуативное моделирование [Електронний ресурс]. Режим доступу : [http://zicerino.com/azbuka/situ\\_model.pdf](http://zicerino.com/azbuka/situ_model.pdf).
12. Сура Н. А. Навчання студентів університету професійно орієнтованого спілкування іноземною мовою 2005 года : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Луганськ, 2005.
13. Федоренко Ю. П. Формування у старшокласників комунікативної компетенції в процесі вивчення іноземної мови : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Луцьк, 2005.
14. Ярмолинець Л. Г., Щеглова Н. В., Агафонова Н. Т. Способы реализации интерактивных форм обучения в прак-тике преподавания иностранного языка. *Историческая и социально-образовательная мысль*. Краснодар, 2012. № 3. С. 223-225.
15. Anthony L. English for Specific Purposes: What does it mean? Why is it different? [Electronic Resource]. – Retrieved from : [www.antlab.sci.waseda.ac.jp/abstracts/ESParticle.html](http://www.antlab.sci.waseda.ac.jp/abstracts/ESParticle.html)
16. Savignon S. J. Communicative Competence: Theory and Classroom Practice : texts and contexts in second language learning. – Reading, Mass : Addison-Wesley, 1983. 322 p.

### References :

- [1] Andrienko A. S. (2007). Razvitie inoyazychnoj professionalnoj kommunikativnoj kompetentnosti studentov tehničeskogo vuza (na osnove kreditno-modulnoj tehnologii obuchenija) : avtoref. dis. ... kand. ped. nauk: 13.00.08. Rostov n/D.
- [2] Gez N. I. (1985). Formirovanie kommunikativnoj kompetencii kak obekt zarubezhnyh metodicheskikh issledovanij. Inostrannye yazyki v shkole. № 2. S. 17-24.
- [3] Zahalnoievropeiski Rekomendatsii z movnoi osvity: vyvchennia, vykladannia, otsiniuvannia / nauk. red. ukr. vydannia d.ped.n., prof. S. Yu. Nikolaieva. Kyiv : Lenvit, 2003. S. 24-73.
- [4] Klivenko E. V. (2004). Formirovanie inoyazychnoj professionalnoj kommunikativnoj kompetentnosti budushih finansistov : dis. ... kand. ped. nauk : 13.00.08. Kaluga.

- [5] Kozak S. V. (2001). Formuvannia inomovnoi komunikatyvnoi kompetentsii maibutnikh fakhivtsiv morskoho flotu : avtoref. dys. ... kand. ped. nauk : 13.00.04. Odesa.
- [6] Lobachuk I. M. (2018). Zastosuvannia sytuatyvnoho metodu navchannia u vykladanni inozemnoi movy. Shchomisiachnyi naukovo-pedahohichnyi zhurnal Molod i Rynok. Drohobych, № 2(157). S. 24-28.
- [7] Oleksandrenko K. V. (2008). Psykholoho-pedahohichni umovy i faktory, shcho zabezpechuiut rozvytok inshomovnoi komunikatyvnoi kompetentnosti maibutnoho fakhivtsia. Problemy zahalnoi ta pedahohichnoi psykholohii : zb. nauk. pr. In-tu psykholohii im. H. S. Kostiuka APN Ukrainy / In-t psykholohii im. H. S. Kostiuka APN Ukrainy. Kyiv : [b. v.], T. 10. Ch. 5. S. 438-445.
- [8] Pavlenko O. O. (2005). Formuvannia komunikatyvnoi kompetentsii fakhivtsiv mytnoi sluzhby v systemi neperervnoi profesiinoi osvity : avtoref. dys. ... d-ra ped. nauk : 13.00.04. Kyiv.
- [9] Prudnikova N. N. (2007). Pedagogicheskaya tehnologiya formirovaniya inoyazychnoj kompetencii studentov neyazykovykh vuzov : avtoref. dis. ... d-ra ped. nauk : 13.00.01. Saratov.
- [10] Rogova G. V., Rabinovich F. M., Saharova T. E. (1991). Metodika obucheniya inostrannym yazykam v srednej shkole. Moskva : Prosveshenie, 288 s.
- [11] Situativnoe modelirovanie [Elektronnij resurs]. Rezhim dostupu : [http://zicerino.com/azbuka/situ\\_model.pdf](http://zicerino.com/azbuka/situ_model.pdf).
- [12] Sura N. A. (2005). Navchannia studentiv universytetu profesiino oriietovanoho spilkuvannia inozemnoiu movoiu 2005 hoda : avtoref. dys. ... kand. ped. nauk : 13.00.04. Luhansk.
- [13] Fedorenko Yu. P. (2005). Formuvannia u starshoklasnykiv komunikatyvnoi kompetentsii v protsesi vyvchennia inozemnoi movy : avtoref. dys. ... kand. ped. nauk : 13.00.04. Lutsk.
- [14] Yarmolinec L. G., Sheglova N. V., Agafonova N. T. (2012). Sposoby realizacii interaktivnykh form obucheniya v prak-tike prepodavaniya inostrannogo yazyka. Istoricheskaya i socialno-obrazovatel'naya mysl. Krasnodar, № 3. S. 223-225.
- [15] Anthony L. English for Specific Purposes: What does it mean? Why is it different? [Electronic Resource]. – Retrieved from : [www.antlab.sci.waseda.ac.jp/abstracts/ESParticle.html](http://www.antlab.sci.waseda.ac.jp/abstracts/ESParticle.html)
- [16] Savignon S. J. (1983). Communicative Competence: Theory and Classroom Practice : texts and contexts in second language learning. – Reading, Mass : Addison-Wesley, 322 p.

***ЛОБАЧУК И. Н. Психолого-педагогические условия эффективного профессионально ориентированного обучения иностранного языка студентов магистратуры.***

*В статье рассматриваются психолого-педагогические условия, с помощью которых происходит эффективное обучение английскому языку студентов магистратуры в процессе профессионально-ориентированной подготовки, рассмотрены современные подходы, коммуникативный и ситуативный методы обучения английскому языку. Доказано, что обеспечение соответствующих психолого-педагогических условий, позволяет достичь продуктивных результатов в учебной деятельности по развитию иноязычной коммуникативной компетентности магистрантов, определить пути оптимизации и интенсификации учебного процесса.*

*Обучение студентов иностранному языку в процессе профессионально ориентированного обучения требует обеспечения психолого-педагогических условий, способствующих эффективному обучению, влияющих на достижение хороших результатов и развитие иноязычной коммуникативной компетентности магистрантов. Для того чтобы преподавание языка представляло настоящую смену не только в теории, но и в процессе обучения, реформа целей, материалов и оценки является недостаточной. Необходимо уделять особое внимание повышению возможностей как для преподавателей, так и для студентов, чтобы они могли переживать и практиковать способы интеграции коммуникативного опыта на своих занятиях, а в дальнейшем в решении реальных жизненных и профессиональных проблем. Только в таком случае приобретенные знания будут иметь ценность.*

*Установлено, что мотивация является центральной в любом подходе. Преподаватели должны повысить интерес студентов с начала занятия. Они помогают студентам любым способом, который мотивирует их работать с языком. Осознание ими важности иностранного языка в их жизни и будущей профессиональной деятельности, активизация учебного процесса, повышения мотивации, эффективности обучения и заинтересованность студентов зависит от использования различных методов, принципов и новейших информационных технологий в обучении иностранным языкам.*



**Ключевые слова:** эффективное обучение, иноязычная коммуникативная компетентность, коммуникативный подход, психолого-педагогические условия, ситуативный метод.

ЛОВАСЧУК ІННА. Psychological and pedagogical conditions of effective professionally oriented education of foreign language teaching of master students.

The article deals with the psychological and pedagogical conditions that promote the effective English language teaching of students in the system of professional training, analyzes contemporary approaches, communicative and situational methods of English language teaching. It is proved that providing of the corresponding psychological and pedagogical conditions, allows to achieve productive results in educational activity on development of foreign language communicative competence of masters, to identify ways of optimization and intensification of educational process.

It is determined that effective English language training of students is conditioned by two aspects: 1) the theoretical study of specific psychological and pedagogical peculiarities of students' education and the formation on this basis of principles, the practical application of which should become a condition of successful training; 2) the choice of scientifically grounded teaching methods of the English language of undergraduate students in the system of professional training.

The essence of foreign professional competence is considered and the psychological and pedagogical conditions of development of the foreign language communicative competence of the future specialist are analyzed.

It is proved that the results of a foreign language learning are much better in the existence of students' cognitive interest and motivation based on understanding the importance of a foreign language in modern life and the possibilities of its use in professional activities. Foreign language should be an important component of the professional training of students of higher educational institutions.

It is determined that the use of different methods, principles and new information technologies in the foreign languages teaching promotes the intensification of the educational process, increasing the motivation and effectiveness of learning in general, the interest of students and undoubtedly activate the student's educational activity.

Keywords: effective learning, foreign language communicative competence, communicative approach, psychological and pedagogical conditions, situational method.

DOI: <https://doi.org/10.31392/NZ-npu-142.2019.16>

УДК 378[37.013+78]

**Макарова Е. В., Яковенко В. Г.**

## **ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ СПІВАКА-ВИКОНАВЦЯ В УМОВАХ СУЧАСНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ**

*У статті розглядаються проблеми формування творчої особистості співака-виконавця в умовах сучасної університетської освіти та його готовності до творчої професійної діяльності. Розглядаються питання впровадження в практику нових перспективних шляхів творчої діяльності як педагога-вихователя, так і студента. Доводиться, що метою підготовки студентів-вокалістів має стати не тільки підвищення рівня, а й модифікація змісту вокальної підготовки і площини формування вокально-виконавської, мистецько-теоретичної та методичної компетентності.*